

**Старобешівський районний відділ освіти
Новокатеринівська ЗОШ І–ІІІ ступенів**

**Науково-практична конференція,
присвячена 290-річчю
від дня народження
Григорія Сковороди
“Світ ловив мене
та не спіймав”**

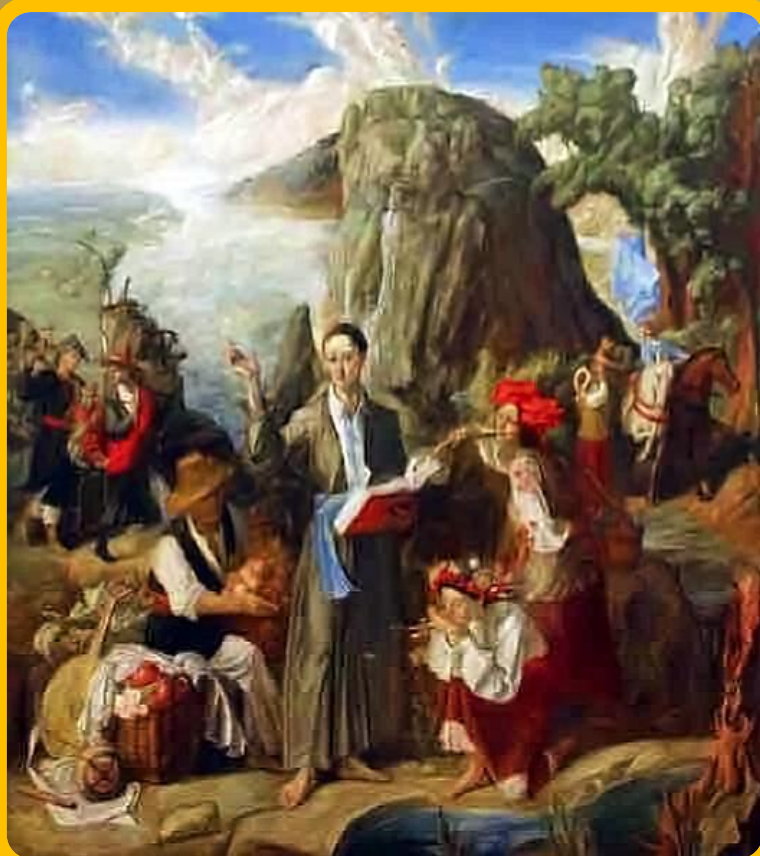
*Григорій Сковорода – видатний український філософ,
письменник і просвітител*

*Пошуки людського щастя
у філософських роздумах
Григорія Сковороди*

*Презентація
учителя
Новокатеринівської
ЗОШ I – III ступенів
Понєжиної
Олени Володимирівни*

**Не той щасливий, хто бажає кращого,
А той, хто задоволений тим, чим володіє
Г.С.Сковорода**

**Постать Григорія Сковороди –
одна з найпомітніших у давній
українській літературі. Він був
філософом і став творцем
людських душ, він був
мандрівником і цілувала трава
сліди його ніг, він був співцем і
співали людські душі разом з
його душею, він був мислителем
і тепер відкрилися нам
таємниці його заповідей, він був
духовним сіячем і проросли
зерна, посіяні його рукою.
Він був Людиною**

Головними роздумами Григорія Сковороди як творчої особистості були роздуми про щастя людини і шляхи його досягнення. Ними сповнена вся його творчість

“ Як хочеш бути щасливим, не шукай свого щастя за морями... не мандруй по Єрусалимах ”, бо, як вважав Сковорода, “ щастя у твоєму чистому серці, у твоїй чесній душі, що живе за законами Божими і велінням Божим ”. Ця думка повторюється у найрізноманітніших варіаціях, сентенціях, біблійних тезах, але найлаконічніше передана в формулі : “ Щастя твоє, и мир твой, и рай твой, и бог твой внутрь тебя єсть ”

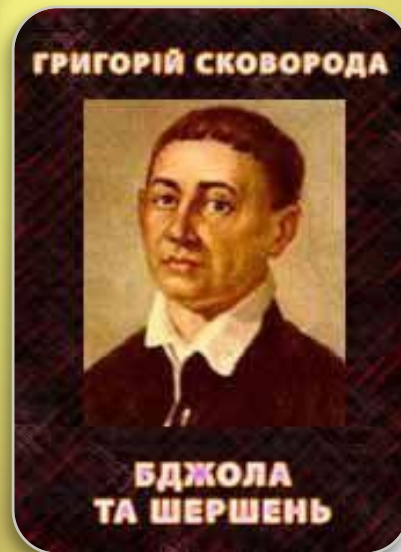

**Досягти щастя – означає
прислухатися до свого
внутрішнього голосу,
вислухати себе, тобто
сповна увійти в “храм свій”,
жити в гармонії з природою,
Богом, бо тільки це
приносить щастя, це
передбачено
“блаженною натурою”**

Григорій Сковорода

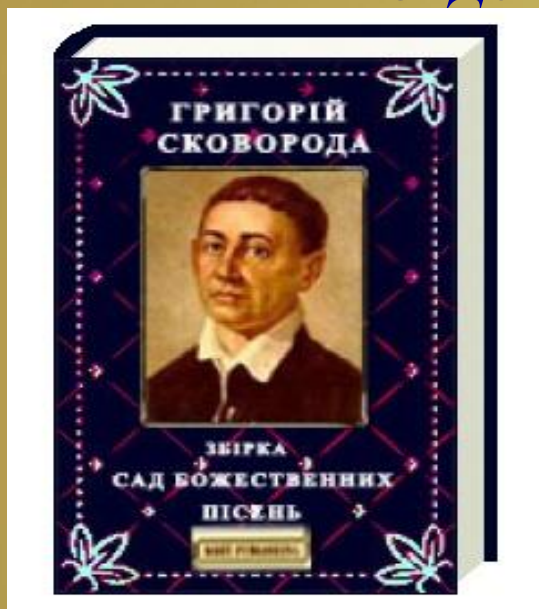
Григорія Сковороду називають народним філософом. В центрі уваги його перебувала проблема щастя. Вона пов'язувалася зі “сродною працею”, яка, на тверде переконання філософа, є необхідною передумовою щастя. Цією ідеєю пройняті байки “Дві курки”, “Орел і сорока”. Однією з найкращих байок є “Бджола та Шершень”. У моралі автор вчить людей жити щасливо. Філософ відстоює думку, що кожна людина може бути щасливою, якщо йтиме шляхом добра

“ Сродна праця ” приносить щастя, додає сил, “ потрібне робить неважким, важке – непотрібним ”, бо ж з людиною Бог. Під його покровом людині небагато треба докласти зусиль для щастя. Слід лише пізнати себе, а пізнавши, бути діяльною, бо “ сродність трудолюбієм утверджується ”. До того ж не варто потерпати, що Бог одному дав мале, а другому – велике, бо “ без сродности все ничто ”.

ОДНІЄЮ З УМОВ ЩАСТЯ Є ДРУЖБА, СИМПАТІЯ ТА ДОБРОЗИЧЛИВІСТЬ ЛЮДЕЙ ОДИН ДО ОДНОГО. ПОШУКИ ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ “У ЧОМУ ЩАСТЯ?” ВІДБИЛИСЯ У 21-Й І 28-Й ПІСНЯХ “САДУ БОЖЕСТВЕННИХ ПІСЕНЬ”

Щастіє, где ты живеш? Горлиці, скажите!
В поле ли овцы пасеш? Голубці, взвестите!
О щастіє, наш ясный свет,
О щастіє, наш красныи цвет!

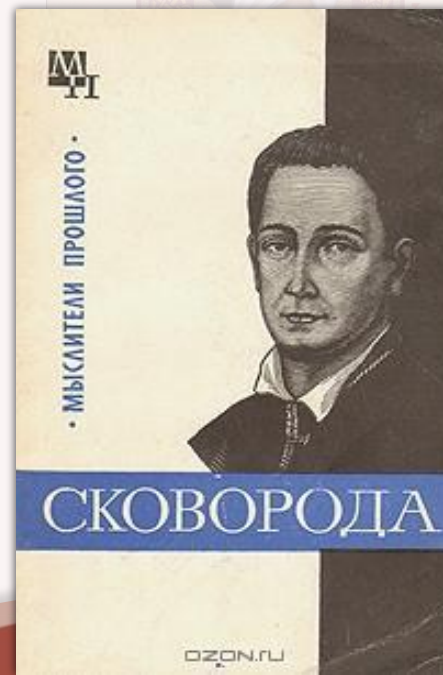
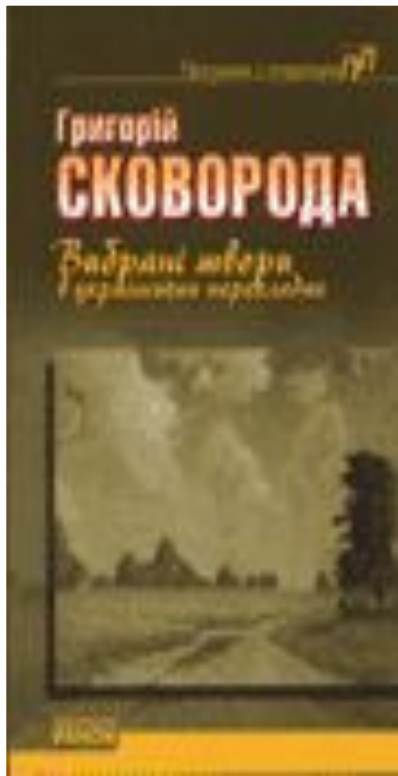
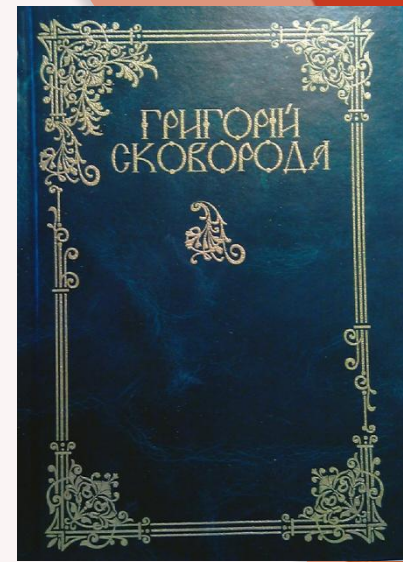
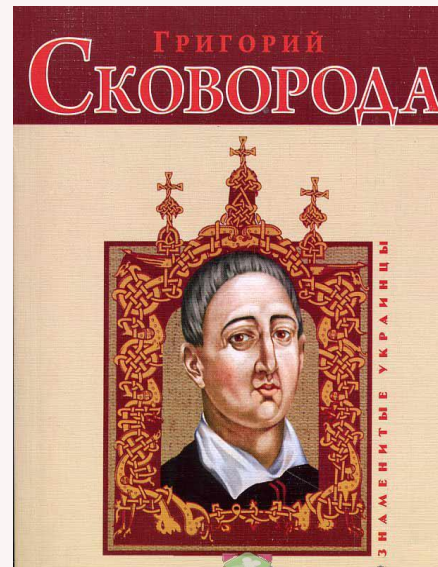
Поет підкреслює, що головне в житті – серце; воно є “корень, сонце, глава и цар человеку”; сердечне задоволення, “веселість серця” є характерною ознакою щастя, до якого прагнуть люди. “О сколь дорога ты, радость сердечная!”

Просвітитель-гуманіст , «український Сократ», прагнув віднайти формулу щастя, яка б допомогла людству в його пошуку. У трактаті «Начальная дверь ко християнському добронравію» філософ відзначав, що весь світ складається з двох натур: одна – видима, друга – невидима. У світі, за твердженням Сковороди, немає нічого випадкового, надприродного, все взаємопов'язане. Щастя - це висока мета, ідеал, вершина, до якої людина прагне. У байці “Кукушка и Косик” автор відзначив: ”Щаслив, кто сопряг сродную себе частную должность с общею. Сія есть истинная жизнь”. Шлях до щастя нелегкий, він прокладений крізь перепони, долаючи які людина досягає жаданої мети

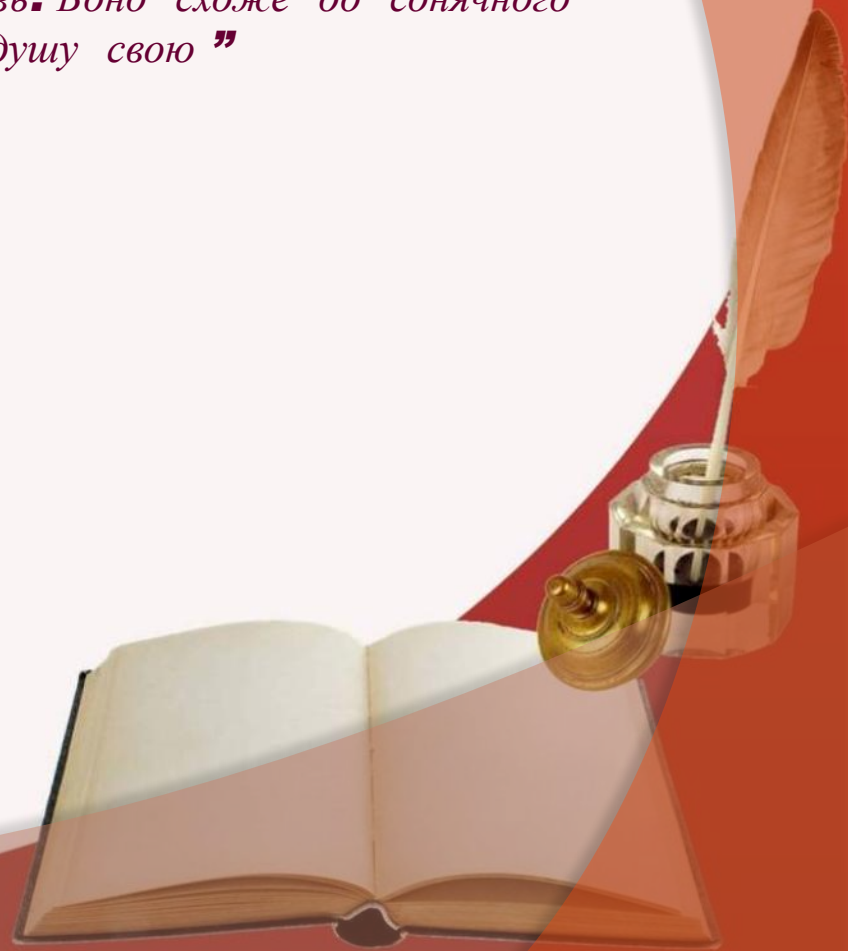
*Благословенні ви, сліди,
не змиті вічності дощами,
мандрівника Сковороди
з припорошілими саквами,
що до цілющої води
прямує, занедбавши храми*
М.Рильський

Григорій Сковорода дотримується думки, що справжнє щастя людини полягає не в багатстві, славі, чинах, а в душевному спокої. У “Разговорі пяти путников” підкреслюється, “что родное щастіе ни в знатном чине, ни в теле дарованія, ни в красной стране, ни в славном веке, ни в високих науках, ни в богатом изобиліи”. Щастя живе і в нашому серці – це любов. Любов до усього світу. Адже це – “скарб, радість, життя і слава”. Треба істинно любити, адже любов – “це початок, середина і кінець, альфа і омега”.

Сковородою написано **17** філософських трактатів, **30** віршів-пісень, більше як два десятки байок. Всі ці твори єднає думка: мета людського життя – щастя, але люди обирають різні шляхи до нього. Й у Сковороди був свій шлях. В підґрунті щастя, на його думку, лежать душевність, сердечність, простота, скромність, але не приниженість.

“ Шукаємо щастя по країнах, століттях, а воно скрізь і завжди з нами; - писав він, - як риба в воді, так і ми у ньому, і воно біля нас шукає нас самих. Нема його ніде від того, що воно скрізь. Воно схоже до сонячного саява – відхили лише вхід у душу свою ”

Минуло понад два століття, як філософ Сковорода ходив по землі, але його твори вивчаються і сьогодні. А філософські погляди дуже актуальні, особливо для нас, бо ми стоїмо саме зараз перед вибором подальшого шляху і дуже хотілося б вибрати собі, як говорив Сковорода, «сродну працю».

НАРОД ВШАНОВУЄ

Інтернет-ресурси

<http://TVORY.BS.COM.UA>>11836

<http://PARTA.COM.UA>>OCBITA>

<http://OSVITA.ORG.UA>>REFERAT/LITERATURE/2796

УСЕ ПРОМИНАЄ,
АЛЕ НАПРИКІНЦІ ВСЬОГО
ЗАЛИШАЄТЬСЯ ЛЮБОВ.
УСЕ ПРОМИНАЄ
ЗА ВИНЯТКОМ БОГА І ЛЮБОВІ .

Григорій Сковорода

